

PRIJEVOD

SPORAZUM

Između Europske Unije i Ujedinjene Republike Tanzanije o uvjetima za premještaj osoba osumnjičenih za piratstvo i s tim povezanih zaplijenjenih sredstava od pomorskih snaga pod vodstvom Europske Unije u Ujedinjenu Republiku Tanzaniju

EUROPSKA UNIJA, dalje u tekstu također „EU”,

s jedne strane, i

Ujedinjena Republika Tanzanija, dalje u tekstu „Tanzanija”,

s druge strane,

dalje u tekstu zajedno „stranke”,

UZIMAJUĆI U OBZIR:

- Rezolucije Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda (RVSUN) 1814 (2008), 1838 (2008), 1846 (2008) i 1851 (2008), te rezolucije Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda koje su uslijedile,
- Konvenciju Ujedinjenih naroda o pravu mora (UNCLOS) iz 1982., a posebno njezine članke od 100. do 107. i članak 110.,
- Zajedničku akciju Vijeća EU-a 2008/851/ZVSP od 10. studenoga 2008. o vojnoj operaciji Europske unije za doprinos odvratanju, sprečavanju i suzbijanju djela gusarstva i oružane pljačke na somaljskoj obali (!) (operacija EUNAVFOR Atalanta), kako je kasnije izmijenjena,
- Međunarodno pravo o ljudskim pravima, uključujući Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima iz 1966. te Konvenciju protiv mučenja i drugih oblika okrutnog, nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja iz 1984.,
- da ovaj Sporazum ne utječe na prava i obveze stranaka prema međunarodnim sporazumima i drugim instrumentima kojima se osnivaju međunarodni sudovi, uključujući statut Međunarodnog kaznenog suda.

UZIMAJUĆI TAKOĐER U OBZIR

- regionalne inicijative za borbu protiv piratstva poput inicijativa u okviru Afričke unije (AU), Istočnoafričke zajednice (EAC), Razvojne zajednice juga Afrike (SADC), Kodeksa ponašanja iz Džibutija i Regionalne strategije za pomorsku sigurnost i borbu protiv piratstva koja je usvojena 2010. na Mauricijusu,

SPORAZUMJELE SU SE KAKO SLIJEDI:

Članak 1.

Cilj

Ovim se Sporazumom određuju uvjeti i načini za premještaj od EUNAVFOR-a u Tanzaniju osoba osumnjičenih da namjeravaju počinuti, čine ili su počinile djela piratstva, a koje je zadržao EUNAVFOR, i s time povezanih sredstava koja je zaplijenio EUNAVFOR te za postupanje prema njima nakon takvog premještaja.

(!) SL L 301, 12.11.2008., str. 33.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ovog Sporazuma:

- (a) „pomorske snage pod vodstvom Europske unije (EUNAVFOR)” znači vojni glavni stožeri EU-a i nacionalni kontingenti koji doprinose operaciji EU-a „Atalanta”, njihovi brodovi, zrakoplovi i sredstva;
- (b) „operacija” znači priprema, uspostavljanje i provedba vojne misije te podrška vojnoj misiji koja je uspostavljena Zajedničkom akcijom Vijeća EU-a 2008/851/ZVSP i/ili aktima koji su uslijedili nakon nje;
- (c) „nacionalni kontingenti” znači jedinice i brodovi koji pripadaju državama članicama Europske unije i drugim državama koje sudjeluju u operaciji;
- (d) „država šiljateljica” znači država koja stavlja na raspolaganje nacionalni kontingent za EUNAVFOR.
- (e) „piratstvo” znači piratstvo kako je definirano u članku 101. UNCLOS-a;
- (f) „osoba koja je predmet premještaja” znači svaka osoba za koju se sumnja da namjerava počiniti, da čini ili je počinila djela gusarstva i koju EUNAVFOR premješta u Tanzaniju u skladu s ovim Sporazumom.

Članak 3.

Opća načela

1. Tanzanija može na zahtjev EUNAVFOR-a prihvatiti premještaj od strane EUNAVFOR-a osoba koje je EUNAVFOR zadržao u vezi s piratstvom i s tim povezanih zaplijenjenih sredstava te takve osobe i sredstva predati svojim nadležnim tijelima radi istrage i kaznenog progona. Tanzanija će o prijehu predložene predaje odlučivati u svakom pojedinačnom slučaju, uzimajući u obzir sve relevantne okolnosti, uključujući i mjesto na kojem se dogodio incident.
2. EUNAVFOR osobe predaje samo tijelima Tanzanije nadležnima za kazneni progon.
3. Stranke s osobama na koje se upućuje u članku 1., kako prije tako i nakon premještaja, postupaju humano i u skladu s međunarodnim obvezama iz područja ljudskih prava, uključujući zabranu mučenja i okrutnog, nehumanog i ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja, zabranu nezakonitog zadržavanja te u skladu sa zahtjevom za pravično suđenje.
4. Premještaji se ne provode prije no što tijela Tanzanije nadležna za kazneni progon odluče da, u skladu s tanzanskim unutarnjim postupcima, na temelju dokaza koje je EUNAVFOR dostavio putem odgovarajućih komunikacijskih kanala, postoje realni izgledi za donošenje osuđujuće presude protiv osoba koje je EUNAVFOR zadržao.

Članak 4.

Postupanje s osobama koje su predmet premještaja, njihov kazneni progon i suđenje

1. S osobama koje su predmet premještaja postupa se humano i ne podvrgava ih se mučenju ili okrutnom, nehumanom ili ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju te im se osigurava primjeren smještaj i prehrana, pristup zdravstvenoj skrbi i mogućnost obavljanja vjerskih obreda.
2. Osobe koje su predmet premještaja se u najkraćem roku izvode pred suca ili drugu službenu osobu koja je na temelju zakona ovlaštena za izvršavanje sudske vlasti, a koji bez odlaganja odlučuju o zakonitosti njihovog zadržavanja te, ako zadržavanje nije opravdano, nalažu njihovo puštanje na slobodu.
3. Osobe koje su predmet premještaja imaju pravo na sudski postupak u razumnom roku ili na puštanje na slobodu.

4. Pri utvrđivanju bilo kakve protiv njih usmjerene optužbe zasnovane na kaznenom pravu, svaka osoba koja je predmet premještaja ima pravo na pošteno i javno saslušanje od strane zakonom osnovanog, nadležnoga, neovisnog i nepristranog suda.
5. Osobe koje su predmet premještaja, a kojima se na teret stavlja kazneno djelo, nedužne su sve dok im se u skladu sa zakonom ne utvrdi krivnja.
6. Pri utvrđivanju bilo kakve protiv njih usmjerene optužbe zasnovane na kaznenom pravu, osobe koja su predmet premještaja imaju pravo, uz potpunu ravnopravnost, na sljedeća minimalna jamstva:
- (a) biti pravodobno i podrobno obaviještene, na jeziku koji razumiju, o naravi i razlozima protiv njih iznesene optužbe;
 - (b) imati dovoljno vremena i mogućnosti za pripremanje svoje obrane i komuniciranje s braniteljem kojeg same odaberu;
 - (c) provedbu sudskog postupka bez neopravdanog odlaganja;
 - (d) provedbu sudskog postupka u njihovoj prisutnosti i osobnu obranu ili obranu putem branitelja kojega same odaberu; biti obaviještene, ako nemaju branitelja, o svom pravu na branitelja; imati branitelja koji im je dodijeljen u svim slučajevima u kojim je to potrebno u interesu pravde te imati besplatnog branitelja u svim slučajevima kada nemaju dovoljno sredstava za plaćanje branitelja;
 - (e) proučiti ili zahtijevati da se prouče svi dokazi protiv njih, uključujući pisane, pod prisegom dane, izjave svjedoka koji su izveli njihovo uhićenje te ishoditi prisutnost i ispitivanje svjedoka koji iskazuju u njihovu korist pod jednakim uvjetima kao za svjedoke koji ih terete;
 - (f) imati besplatnu pomoć tumača, ako one ne razumiju ili ne govore jezik koji se koristi na sudu;
 - (g) ne biti prisiljene u svojstvu svjedoka iskazivati protiv samih sebe ili priznati krivnju.
7. Osobe koje su predmet premještaja, a koje su osuđene zbog kaznenog djela, imaju pravo da presudu protiv njihov i izrečenu im kaznu, u skladu sa zakonima Tanzanije, preispita viši sud ili da tom sudu podnesu žalbu.
8. Tanzanija može, nakon savjetovanja s EU-om, osobe koje su osuđene i služe kazne u Tanzaniji premjestiti u treću državu koja poštuje standarde ljudskih prava, s ciljem da te osobe kazne služe u toj trećoj državi. U slučaju ozbiljnih sumnji u pogledu stanja ljudskih prava u toj trećoj državi, transfer se ne provodi prije no što se pronađe zadovoljavajuće rješenje putem savjetovanja između stranaka radi otklanjanja iznesenih sumnji.

Članak 5.

Kazna

Osoba koja je predmet premještaja neće biti izvedena pred sud za kazneno djelo za koje je predviđena najviša kazna koja je teža od kazne doživotnog zatvora.

Članak 6.

Evidencije i obavijesti

1. Svaki premještaj evidentira se u odgovarajućem dokumentu koji potpisuju predstavnik EUNAVFOR-a i predstavnik tijela Tanzanije nadležnih za kazneni progon.
2. EUNAVFOR Tanzaniji dostavlja evidenciju o zadržavanju za osobe koje su predmet premještaja. Ta evidencija sadrži podatke o fizičkom stanju osoba koje su predmet premještaja za vrijeme njihovog zadržavanja, o točnom vremenu premještaja u Tanzaniju, o razlogu njihovog zadržavanja, o vremenu i mjestu početka njihovog zadržavanja i o svim odlukama donesenima u vezi s njihovim zadržavanjem.

3. Tanzanija je odgovorna za vođenje preciznih spisa o svim osobama koje su predmet premještaja, između ostalog i za vođenje evidencija o svim zaplijenjenim sredstvima, fizičkom stanju osoba, mjestu na kojem su te osobe zadržane, svim optužbama protiv njih te o svim bitnim odlukama donesenima tijekom njihova kaznenog progona i suđenja.
4. Te se evidencije, na temelju pisanog zahtjeva upućenog Ministarstvu vanjskih poslova Tanzanije, stavljaju na raspolaganju predstavnicima EU-a i EUNAVFOR-a u skladu s tanzanijskim zakonima i propisima.
5. Osim toga, Tanzanija obavješćuje EUNAVFOR o mjestu zadržavanja osoba koje su predmet premještaja u okviru ovog Sporazuma, o svakom pogoršavanju njihovog fizičkog stanja i o svakoj tvrdnji o neprikladnom postupanju. Predstavnici EU-a i EUNAVFOR-a imaju, podložno primjenjivim zakonima, pristup osobama premještenima u okviru ovog Sporazuma sve dok se te osobe nalaze u pritvoru te ih imaju pravo ispitati.
6. Nacionalnim i međunarodnim humanitarnim agencijama se, na njihov zahtjev, dopušta posjetiti osobe premještene u okviru ovog Sporazuma.
7. Kako bi EUNAVFOR mogao Tanzaniji pružiti pravodobnu pomoć u obliku upućivanja svjedoka EUNAVFOR-a i pribavljanja odgovarajućih dokaza, Tanzanija obavješćuje EUNAVFOR o svojoj namjeri pokretanja kaznenog postupka protiv osoba koje su predmet premještaja i o vremenskom rasporedu za pribavljanje dokaza i saslušavanje svjedoka.

Članak 7.

Obveza EU-a i EUNAVFOR-a da olakšaju istragu i kazneni progon

1. EU i EUNAVFOR u okviru svojih sredstava i sposobnosti pružaju svu pomoć Tanzaniji u svrhu provođenja istrage protiv osoba koje su predmet premještaja i u svrhu kaznenog progona tih osoba.
2. EU i EUNAVFOR posebno:
 - (a) predaju evidencije o zadržavanju sastavljene na temelju članka 6. stavka 2. ovog Sporazuma;
 - (b) obrađuju sve dokaze u skladu za zahtjevima nadležnih tijela Tanzanije kako su usuglašeni u provedbenim dogovorima iz članka 10.;
 - (c) nastoje pripremiti izjave svjedoka ili pisane izjave dane pod prisegom osoblja EUNAVFOR-a koje je bilo uključeno u određeni incident u vezi s kojim su osobe premještene u okviru ovog Sporazuma;
 - (d) predaju sva relevantna zaplijenjena sredstva koja se nalaze u posjedu EUNAVFOR-a;
 - (e) čuvaju ili predaju sva relevantna zaplijenjena sredstva, dokazna sredstva, fotografije i sve predmete koji imaju vrijednost kao dokazi, a koji se nalaze u posjedu EUNAVFOR-a;
 - (f) osiguravaju prisutnost svjedoka EUNAVFOR-a tijekom postupka u svrhu iznošenja iskaza svjedoka pred sudom (ili pomoću televizijske veze ili pomoću bilo kojeg drugog dopuštenog tehnološkog sredstva);
 - (g) olakšavaju prisutnost tumača koje eventualno zatraže tanzanska nadležna tijela u svrhu pomaganja u istragama i sudskim postupcima koji obuhvaćaju osobe koje su predmet premještaja.

Članak 8.

Povezanost s drugim pravima osoba koje su predmet premještaja

Ništa u ovom Sporazumu nema za cilj dovesti do odstupanja od bilo kojeg prava kojeg osobe koje su predmet premještaja imaju prema domaćem ili međunarodnom pravu koje se primjenjuje niti se bilo što u ovom Sporazumu može tumačiti kao takvo odstupanje.

*Članak 9.***Veza i sporovi**

1. Sva pitanja koja se pojave u vezi s primjenom ovog Sporazuma zajedno ispituju Tanzanija i nadležna tijela EU-a.
2. U slučaju nepostizanja prethodnog rješenja, sporovi o tumačenju ili primjeni ovog Sporazuma rješavaju se isključivo diplomatskim putem između predstavnika Tanzanije i EU-a.

*Članak 10.***Provedbeni dogovori**

1. U svrhu primjene ovog Sporazuma, operativna, administrativna i tehnička pitanja mogu biti predmet provedbenih dogovora koje trebaju sklopiti nadležna tijela Tanzanije s jedne strane, i nadležna tijela EU-a, kao i nadležna tijela država šiljateljica s druge strane.
2. Provedbeni dogovori mogu, između ostalog, obuhvaćati:
 - (a) utvrđivanje tijela Tanzanije nadležnih za kazneni progon prema kojima EUNAVFOR može izvršiti premještaj osobe;
 - (b) centre za zadržavanje u koje se smještaju osobe koje su predmet premještaja;
 - (c) postupanje s dokumentima, uključujući i one povezane s prikupljanjem dokaza, koji će biti predani tijelima Tanzanije nadležnima za kazneni progon nakon izvršenja premještaja osoba;
 - (d) kontaktne točke za obavješćivanje i načine upozoravanja nadležnih tanzanskih tijela od strane EUNAVFOR-a;
 - (e) obrasce koji se koriste za premještaj;
 - (f) pružanje tehničke podrške, stručnog znanja, osposobljavanja i druge pomoći pri povratku u zemlju podrijetla, tijekom pritvora, pri utvrđivanju nacionalnosti, zastupanju pred sudom i u pitanjima povezanima s jamstvom, a na zahtjev Tanzanije kako bi se ostvarili ciljevi ovog Sporazuma.

*Članak 11.***Stupanje na snagu i prestanak**

1. Ovaj se Sporazum privremeno primjenjuje od dana potpisivanja i stupa na snagu nakon što stranke jedna drugu obavijeste da su završile svoje unutarnje postupke za ratifikaciju ovog Sporazuma.
2. Svaka stranka može otkazati ovaj Sporazum pisanom obaviješću. U tom slučaju otkaz proizvodi učinke tri mjeseca nakon dana primitka obavijesti.
3. Ovaj se Sporazum može izmijeniti pisanim sporazumom između stranaka.
4. Prestanak ovog Sporazuma ne utječe na prava ili obveze koje su prije takvog prestanka proizašle iz njegove provedbe, uključujući prava osoba koje su bila predmetom premještaja, sve dok se nalaze u pritvoru u Tanzaniji ili dok se protiv njih u Tanzaniji provodi kazneni progon.

5. Nakon prestanka ovog Sporazuma, sva prava EU-a prema ovom Sporazumu može ostvarivati svaka osoba koju je imenovao Visoki predstavnik EU-a za vanjske poslove i sigurnosnu politiku. Nakon prestanka Sporazuma, sve obavijesti koje su prema ovom Sporazumu trebale biti upućene EUNAVFOR-u upućuju se Visokom predstavniku EU-a za vanjske poslove i sigurnosnu politiku.

Sastavljeno u Bruxellesu prvi travnja dvije tisuće četrnaeste u dva izvornika, svaki na engleskom jeziku.

Za Europsku uniju

Za Ujedinjenu Republiku Tanzaniju

Catherine M. AMB.

